

JIZZAX VILOYATI SHAROITIDA TURIZM SALOHIYATINI RIVOJLANTIRISHNI TASHKIL ETISH

Ikromova Mardona Ro‘zimurd qizi

Toshkent to‘qimachilik va yengil sanoat instituti

4-bosqich sirtqi 11-21s talabasi.

Annotatsiya. Ushbu maqola turizmni rivojlantirishning ijtimoiy va iqtisodiy xususiyatlariga bag‘ishlangan bo‘lib, unda shuningdek mamlakatimizda turizm sohasini barqaror rivojlantirish, uni yangi bosqichlarga olib chiqish.

Kalit so‘zlar: turizm, yalpi ichki mahsulot, xizmat ko‘rsatish, turistik arshrut, servis, trasport, tarixiy yodgorlik, ma‘naviy-etnik meros, turizm infratuzilmasi.

Yurtimizda turizm sohasi barcha infratuzilmalarni rivojlantirishga bevosita va bilvosita ta’sir ko‘rsatadigan ijtimoiy-iqtisodiy hodisa sifatida gavdalanadi. Zamonaviy turizm transport, ijtimoiy va hizmat ko‘rsatish sohalarining yuqori darajada rivojlanishiga asoslangan bo‘lib, bu oxir-oqibat uni iqtisodiyotning yuqori rentabellik sohasiga aylantiradi. O‘zbekiston Respublikasida mustaqilligimizning ilk kunlaridanoq turizm sohasini davlat tomonidan qo‘llab -quvvatlash, mazkur soha bilan shug‘ullanuvchi korxonalarga imtiyozlar yaratib berish, shuningdek, turizm sohasi uchun infratuzilmani shakllantirish borasidagi ishlar jadal sur‘atlar bilan davom ettirilmoqda. Shuni alohida ta’kidlash lozimki, O‘zbekiston 1993 yil 4 oktyabrda Butunjahon turizm tashkilotiga Markazi Osiyo davlatlari orasida birinchi bo‘lib a’zo bo‘ldi. Bu o‘z navbatida O‘zbekistonda xalqaro turizmni rivojlantirish ishlariga katta ijobiy turtki berdi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentning 2019 yil 5 yanvardagi “O‘zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” gi PF 5611 sonli qarorida “2019-2025 yillarda O‘zbekiston Respublikasida turizm sohasini rivojlantirish Konsepsiyasi”ga muvofiq Yevropa va Janubi-Sharqiy Osiyo mamlakatlari bilan tovar aylanmasi, tashiladigan yo‘lovchilar soni va investitsiyalarni ko‘paytirish uchun respublikadagi transport aloqa tizimini tubdan yaxshilash maqsadida xorijiy aloqalarni yanada mustahkamlashga alohida e’tibor berildi[1].

Respublikamizda turizmni rivojlantirish juda katta iqtisodiy samara berishi hammamizga ayon, chunki u xorijga resurs chiqarmay (paxta, gaz, neft) valyuta olib kirish imkonini beradi. Tahlillar shundan dalolat beradiki, ko‘pgina rivojlangan mamlakatlarda turizmdan keladigan daromad boshqa sohalarga

qaraganda ancha ko'proq valyuta tushumlarini keltiradi. Masalan: Turkiya yiliga 4-5 mlrd. dollarlik tovar eksport qilsa, turizm faoliyatidan 10 mlrd. dollardan ortiq daromad oladi. Avstriya, Angliya, Italiya, Frantsiya, Ispaniyalarda ham xuddi shunday yuqori ko'rsatkichlarni ko'rishimiz mumkin. Mazkur soha kuzatuvchilari sayyohlik va turizm iqtisodiy rivojlanishning drayveri-harakatlantiruvchi kuchi ekani haqida yakdil fikr bildirmoqda, ushbu sohalar yangi ish o'rinlariga zamin yaratish barobarida (ICAO ma'lumotiga ko'ra, 2017 yilda har 10 ish o'rnining bittasi shu sohaga tegishli bo'lgan) ijtimoiy rivojlanishga katta hissa qo'shadi. Turizm xizmat ko'rsatishga asoslangan iqtisodiyotni yaratish va rivojlantirishni rag'batlantiradi. Ushbu faoliyat doirasi Toshkentdagi yirik mehmonxonalardan tortib, Samarqanddagi kichik xostellar, xalqaro aeroportlardagi butiklar, Buxoro va Xivaning xushmanzara ko'chalaridagi kichik hunarmandchilik do'konlarigacha bo'lgan qamrovni qamrab oladi. U insonlarda iqtisodiy ko'nikmalarni oshiradi, bilim darajalarini kengaytiradi. Bugungi kunda aksariyat mamlakatlarda, jumladan, eng rivojlangan 10 ta mamlakatda butun sa'yohatlar chet ellik sayyohlarni jalb etishga qaratilmoqda. Turizm rivojlanayotgan mamlakatlar uchun, ayniqsa, pul oqimini oshirishda foydali bo'lishi hammaga ma'lum[2].

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili Jahon tadqiqotlarida turizm sohasida alohida e'tibor qaratilib kelinmoqda. Jumladan, hozirgi kunda rivojlangan davlatlar ilmiy tadqiqotlarida turizm sohasini ularning iqtisodiyotiga, ijtimoiy sohasiga, ekologiya va boshqa sohalarga ta'siri o'rganish bo'yicha bir qancha tadqiqotlar olib bormoqdalar. Ushbu tadqiqotlarning asosiy mazmunida ijtimoiy kapitalning turizm yo'nalishida olib borilayotgan siyosatga mos tushadimi. Ushbu jumboqni ochib berishda bir nechta olimlar AQSh 3 ta shtati, Avstraliya va Okeaniya mamlakatlarida 74 qiziqish bildirgan tomonlar bilan tadqiqot o'tkazilgan. Ushbu tadqiqot natijasiga ko'ra ular o'zaro bog'liq bo'lib ijtimoiy kapitalning o'sishi turizm sohasini rivojlanishiga bilvosita ta'sir o'tkazishi asoslangan. Rossiyalik olimlar N.Morozova va M.Morozovning fikriga ko'ra zamonaviy turizm industriyasi yangi kompyuter texnologiyalarini joriy etilishi bilan ulkan o'zgarishlarga ega bo'ldi. Har qanday tashkilotni turistik biznes bozorida zamonaviy axborotlar texnologiyasidan foydalanilmasdan muvaffaqiyatli faoliyat ko'rsatishi

amaliyotda mumkin emas[3].

1-rasm

Ma'lumki, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 30-apreldagi PQ-232-son qarori 1-ilovasi 3-bandi hamda Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 16-dekabrdagi 225-son majlis bayoni 6-bandiga asosan 2025-yil yanvar oyining birinchi o'n kunligi "Yoshlar turizmi haftaligi" deb e'lon qilindi. Mazkur tadbir doirasida Jizzax viloyatdagi "Yosh turizm elchilari kengashi" a'zolari madaniy ko'ngilochar tadbirlar hamda madaniy meros obyektlariga sayohat tashkilashtirildi. 2025-yil 9-yanvar kuni Jizzax viloyati "Yosh turizm elchilari kengashi" a'zolari "Hamid Olimjon va Zulfiya" muzeyiga sayohat tashkil etildi. Ushbu muzeyda kengash a'zolari shoir va shoirani hayoti va faoliyati to'g'risida ma'lumotlarga ega bo'lishdi[4].

Turizmni rivojlantirish strategiyasi mahalliy hamjamiyatlarni mazkur soha orqali qanchalik ko'p qo'llab-quvvatlasa, u mamlakatda shunchalik barqaror bo'ladi. Olinadigan daromadlardan foydalanishning eng yaxshi yo'li yodgorliklarni ta'mirlash, hamjamiyatni qo'llab-quvvatlash, odamlarga huquq va imkoniyatlar berish, kambag'allik darajasini pasaytirish. Barqaror turizm ham mehmonlarning, ham ularga mezbonlik qiluvchi shaharlarning xavfsizligini ta'minlashi, atrof-muhitning ifloslanishiga va aholi tiqilinch bo'lishiga yo'l qo'ymasligi kerak. Turistlar oqimini adolatli taqsimlash ham barqarorlik uchun muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1-O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "O'zbekiston Respublikasida turizmni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 2019 yil 5 yanvardagi PF-5611 Farmoni.

2-ETC 2005, European Travel Commission, European Tourism Insights 2005. Including Outlook for 2006, A report of the Market Intelligence Group of the ETC no. 2006/1, Brussels, April 2006.

3-. Barnabé Walheer, Linjia Zhang . Profit Luenberger and Malmquist-Luenberger indexes for multi-activity decision-making units: The case of the star-rated hotel industry in China //International Journal of Tourism Management. Pages 1-604 (December 2018) pp.1- 11.

4-<https://lex.uz/ru/docs/>

The importance of applying innovative technologies in teaching and learning languages in higher education.(Using the examples of Jack London's short stories)

Tukbayeva Ruxshona Jaxon qizi

Student of FL 4-24 group

Shakhrisabz State Pedagogical Institute

[*ruxshonatukbayeva@gmail.com*](mailto:ruxshonatukbayeva@gmail.com)

Advisor: Elbayeva Madina Botirovna

Senior teacher of Shakhrisabz State Pedagogical Institute

Abstract: This thesis explores how Jack London's short stories can be more effectively taught to students majoring in philology and pedagogy at the higher education level by utilizing innovative technologies. The focus is on making these stories more accessible and comprehensible through modern educational tools, thereby fostering students' interest in language learning and deepening their appreciation for the writer's work. Additionally, the study highlights the importance of aligning with contemporary trends to train knowledgeable and skilled professionals. It also discusses the benefits of incorporating modern technologies into the classroom, using interactive communication methods, engaging games, and other stimulating tools to enhance the quality and effectiveness of education. The research aims to present both scientific and creative analyses on how such innovations can contribute to students' enthusiasm and understanding, while also improving overall educational outcomes.

Key words: education system, stories, research, teaching way with new technologies, practical methods.